

PREZENTARE

PLAN DE ANALIZĂ ȘI ACOPERIRE A RISCURILOR

JUDEȚUL MARAMUREȘ

La baza întocmirii *Planului de Analiză și Acoperire a Riscurilor* a stat Legea nr. 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor, Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 132 din 29 ianuarie 2007, pentru aprobarea Metodologiei de elaborare a Planului de analiză și acoperire a riscurilor și a Structurii-cadru a Planului de analiză și acoperire a riscurilor și Schema cu riscurile teritoriale întocmită la nivelul județului Maramureș.

Prin *Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor* s-a propus stabilirea scopurilor, obiectivelor și răspunderilor autorităților și factorilor în analiza și acoperirea riscurilor în județul Maramureș. Cuprinde riscurile potențiale identificate la nivelul unităților administrativ-teritoriale, măsurile, acțiunile și resursele necesare pentru managementul riscurilor respective din perspectiva structurilor cu atribuții în acest sens la nivel județean.

Scopurile *Planului de Analiză și Acoperire a Riscurilor* sunt de a asigura cunoașterea de către toți factorii implicați a sarcinilor și atribuțiilor ce le revin premergător, pe timpul și după apariția unei situații de urgență, de a crea un cadru unitar și coerent de acțiune pentru prevenirea și gestionarea riscurilor generatoare de situații de urgență și de a asigura un răspuns optim în caz de urgență, adecvat fiecărui tip de risc identificat.

Obiectivele *Planului de Analiză și Acoperire a Riscurilor* sunt:

- asigurarea prevenirii riscurilor generatoare de situații de urgență, prin evitarea manifestării acestora, reducerea frecvenței de producere ori limitarea consecințelor lor, în baza concluziilor rezultate în urma identificării și evaluării tipurilor de risc, conform schemei cu riscurile teritoriale;
- amplasarea și dimensionarea unităților operative și a celorlalte forțe destinate asigurării funcțiilor de sprijin privind prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență;
- stabilirea concepției de intervenție în situații de urgență și elaborarea planurilor operative;
- alocarea și optimizarea forțelor și mijloacelor necesare prevenirii și gestionării situațiilor de urgență.

Responsabilitățile privind analiza și acoperirea riscurilor revin tuturor factorilor care, potrivit legii, au atribuții ori asigură funcții de sprijin privind prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență în profil teritorial.

Prezentul plan este organizat pe șase capitole, fiecare capitol fiind organizat pe secțiuni, iar în cadrul acestora puncte și subpuncte.

Structurarea pe capitole a *Planului de Analiză și Acoperire a Riscurilor* – la nivelul județului Maramureș” este următoarea:

- Capitolul I Dispoziții generale
- Capitolul II Caracteristicile unității administrativ teritoriale
- Capitolul III Analiza riscurilor generatoare de situații de urgență
- Capitolul IV Acoperirea riscurilor
- Capitolul V Resurse umane, materiale și financiare
- Capitolul VI Logistica acțiunilor

Capitolul I - Dispoziții generale este structurat pe două secțiuni. În prima secțiune sunt tratate probleme referitoare la definirea planului de analiză și acoperire a riscurilor, scopurile și obiectivele acestuia. Secțiunea a doua prezintă actele normative de referință, structurile organizatorice de la nivel județean implicate în analiza și acoperirea riscurilor și responsabilitățile acestora.

Actele normative incluse abordează în mod direct problematica situațiilor de urgență, dar și problematici specifice instituțiilor / structurilor cu atribuții în acest domeniu.

Punctele 2 și 3 din această secțiune sunt detaliate prin prisma Comitetului Județean pentru situații de urgență ca element de bază, la nivel județean, al Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență.

Capitolul II - Caracteristicile unității administrativ teritoriale este structurat pe opt secțiuni prin intermediul cărora s-a urmărit prezentarea elementelor definitorii ale județului Maramureș și care au incidență în dezvoltarea următoarelor capitole ale Planului.

Secțiunile componente ale capitolului sunt:

- Secțiunea 1 Amplasare geografică și relief
- Secțiunea a 2-a Caracteristici climatice
- Secțiunea a 3-a Rețeaua hidrografică
- Secțiunea a 4-a Populația
- Secțiunea a 5-a Căile de transport
- Secțiunea a 6-a Dezvoltare economică
- Secțiunea a 7-a Infrastructuri locale
- Secțiunea a 8-a Specific regional – vecinătăți, influențe, riscuri transfrontaliere

Secțiunea 1 - Amplasare geografică și relief, tratează probleme referitoare la suprafața, vecinătățile, formele de relief, specificitățile și influențele existente și elemente legate de caracteristicile pedologice ale solului.

În cuprinsul secțiunii a 2-a - Caracteristici climatice se fac referiri la regimul climatic, specificități ale acestuia, influențe, regimul precipitațiilor (cantități lunare și anuale, valori medii, valori extreme înregistrate - vârfuri istorice), temperaturi (lunare și anuale, valori medii, valori extreme înregistrate - vârfuri istorice), fenomene meteorologice extreme (furtuni, tornade).

Secțiunea a 3-a - Rețea hidrografică cuprinde date cu privire la cursurile de apă, debite normale, creșteri înregistrate - vârfuri istorice, bazinele hidrografice, lacurile de acumulare (suprafețe, volume ale acestora), caracteristicile pedologice, lacurile și iazurile din județ (suprafețe, adâncimi), acumulări piscicole (suprafețe, localizare), amenajări hidrotehnice (diguri, baraje, alte lucrări de apărare împotriva inundațiilor prin prisma datelor caracteristice ale acestora).

În cuprinsul secțiunii a 4-a - Populație sunt abordate probleme referitoare la numărul populației, structura demografică, mișcarea naturală, densitatea/concentrarea populației pe zone - aglomerări. Datele sunt cele rezultate după ultimul recensământ desfășurat la nivel național, în conformitate cu cerințele stipulate în „Metodologia de elaborare a Planului de analiză și acoperire a riscurilor”. Pentru datele care au impus folosirea datelor statistice întocmite pînă la data ultimului recensământ național sau după acesta, s-au folosit și astfel de date, acestea fiind puse la dispoziție de Direcția de statistică din județul Maramureș.

Secțiunea a 5-a - Căi de transport tratează problematica referitoare la căile de transport existente în județ. Datele folosite au rol lămuritor asupra principalelor căi de comunicație existente privitor la localizarea acestora, desfășurarea și principalele caracteristici. Elementele prezentate, specifice județului sunt căile de transport rutiere (drumuri europene / naționale, drumuri județene, rute de transport pentru materiale periculoase cu precizări la starea acestora), căile de transport feroviare (desfășurare, caracteristici), căile de transport aeriene, rețele de conducte magistrale. La nivel județean nu sunt căi de transport subterane – metrou, căile navigabile – porturi.

Secțiunea a 6-a - Dezvoltare economică face referiri cu privire la zonele industrializate/ramuri, depozite/rezervoare, capacități de stocare, exploatarea miniere, fondul funciar - terenuri agricole, suprafețe împădurite, creșterea animalelor, turism/capacități de primire turistică, apariții de noi activități economice în cadrul zonei, resurse naturale.

În cuprinsul secțiunii a 7-a - Infrastructuri locale sunt prezentate elementele de identificare referitor la instituții publice din județ, precum și date privitoare la rețelele de utilități, apă, canalizare, electrice, gaze, locurile de adunare și cazare a populației în situații de urgență - tabere de sinistrați.

Secțiunea a 8-a - Specific regional/local abordează influențele prezente (din județele vecine) asupra principalelor elemente de analiză și acoperire a riscurilor și care pot afecta zona de competență. În acest sens în cuprinsul secțiunii sunt tratate aspecte din punct de vedere climatic, hidrologic, al formelor de relief, al comunicațiilor rutiere, al comunicațiilor feroviare, al comunicațiilor aeriene, al fondului forestier, al protecției mediului, sanitar veterinar, al asigurării cu energie electrică, gaze naturale și apă.

Capitolul III - Analiza riscurilor generatoare de situații de urgență este structurat pe șase secțiuni, la elaborarea acestora ținându-se seama de principalele tipuri de riscuri definite de legislația în vigoare.

Secțiunile capitolului III sunt:

- Secțiunea 1 Analiza riscurilor naturale
- Secțiunea a 2-a Analiza riscurilor tehnologice
- Secțiunea a 3-a Analiza riscurilor biologice
- Secțiunea a 4-a Analiza riscurilor de incendiu
- Secțiunea a 5-a Analiza riscurilor sociale
- Secțiunea a 6-a Analiza altor tipuri de riscuri
- Secțiunea a 7-a Zone de risc crescut

Analiza riscurilor cuprinse are la bază „Schema cu riscurile teritoriale la nivelul județului Maramureș” și permite cunoașterea mecanismelor și condițiilor de producere/manifestare, amplitudinii și efectelor posibile ale acestora. Analiza s-a realizat pe tipuri de riscuri, pe baza datelor și evidențelor statistice, precum și a altor documente avute la dispoziție - studii, prognoze, etc., fiind avute în vedere: riscurile naturale, riscurile tehnologice, riscurile biologice, riscurile de incendiu, riscurile sociale, alte tipuri de riscuri.

Secțiunea 1 "Analiza riscurilor naturale" cuprinde referiri cu privire la:

- fenomenele meteorologice periculoase – unde sunt analizate zonele în care s-au produs astfel de fenomene, precum și posibilitatea apariției acestora în noi locuri;
- inundații - unde se analizează dacă inundațiile sunt previzibile și cu cât timp înainte, efectele dinamice, dacă se impune evacuarea persoanelor, starea tehnică și de întreținere a lucrărilor hidrotehnice, inventarierea construcțiilor realizate în zone inundabile, existența unor măsuri de protecție suplimentare;
- furtuni, tornade, secetă, îngheț cu date referitoare la previzibilitatea fenomenelor, cu cât timp înainte, localitățile/terenurile/obiectivele care pot fi afectate și dacă este necesară evacuarea persoanelor;
- incendii de pădure, abordându-se probleme referitoare la posibilitatea producerii incendiilor de această natură, perioadele și frecvența acestora, suprafețele împădurite care pot fi afectate;
- avalanșe - se analizează posibilitatea producerii acestora, perioadele și frecvența lor, localități și amenajări care pot fi afectate;
- fenomene distructive de origine geologică: cutremure și alunecări de teren, avându-se în vedere: macro - și microzonarea seismică a teritoriului național, caracteristicile fondului construit (în cazul cutremurelor), respectiv analizarea locurilor cunoscute în care se produc alunecări de teren pe teritoriul județului, precum și posibilele noi locuri de apariție a acestora, suprafețele de teren și construcțiile care pot fi afectate.

În secțiunea a 2-a "Analiza riscurilor tehnologice" s-au abordat probleme cu privire la:

- riscurile industriale, analizându-se activitățile care prezintă pericole de accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase, tipurile de substanțe chimice periculoase folosite în procesul de producție;
- riscurile de transport și depozitare de produse periculoase, analizându-se posibilele accidente care se pot produce pe rețeaua rutieră, feroviară, transportul materialelor periculoase, din ce se compun transporturile și destinația acestora.
- transportul aerian analizat prin prisma posibilității producerii unor evenimente;
- transportul prin rețele magistrale, analizându-se riscurile în funcție de magistralele de transport existente (gaze, apă);
- riscurile nucleare analizate având în vedere amplasarea unor astfel de obiective la nivel național, pe teritoriul județului neexistând astfel de obiective;
- riscurile de poluare a apelor unde s-au inventariat locurile în care au avut loc astfel de fenomene, precum și posibilele noi locuri de apariție a acestora, zonele care ar putea fi afectate;

- prăbușirile de construcții, instalații sau amenajări cu referiri la construcțiile, instalațiile și alte amenajări aflate în stare avansată de degradare și la care există riscul de prăbușire;
- eșecul utilităților publice, analizat prin inventarierea și analiza sistemelor, instalațiilor și echipamentele a căror scoatere din funcțiune poate conduce la întreruperea alimentării cu apă, gaze naturale, energie electrică și termică pentru o zonă extinsă din cadrul localității/județului;
- căderile de obiecte din atmosferă sau din cosmos;
- muniția neexplodată prin analizarea existenței fostelor zone de conflicte militare în care se poate afla muniție neexplodată, utilizându-se și datele statistice referitoare la misiunile de asanare pirotehnică executate.

Secțiunea a 3-a "Analiza riscurilor biologice" cuprinde referiri la inventarierea și analizarea surselor potențiale de izbucnire a unor epidemii/epizootii în construcții, ferme zootehnice, spitale de boli contagioase, laboratoare de analize epidemiologice, colonii și poluările accidentale.

În secțiunea a 4-a "Analiza riscurilor de incendiu" abordează probleme de analiză și diferențiere a riscurilor de incendiu după context: statistica incendiilor și a altor situații de urgență, evidențele existente pe localități, operatori economici, instalații publice etc., fond construit, vegetație sau vehicule.

Secțiunea a 5-a "Analiza riscurilor sociale" cuprinde analiza riscurilor sociale în funcție de evidențele existente privind adunări, târguri, festivaluri și alte manifestări periodice cu afluență mare de public și mișcările sociale posibile, în raport de politica socială și situația forței de muncă din zonă.

În secțiunea a 6-a "Analiza altor tipuri de riscuri" sunt referiri la descarcerări, asistență medicală și transport medical, deblocări de persoane, evacuare a apei din subsolul clădirilor, salvări de animale, întocmite pe baza statisticilor, a intervențiilor cele mai des desfășurate.

Secțiunea a 7-a "Zone de risc crescut" analizează riscurile pe zone geografice raportat la concentrația a riscurilor de aceeași natură, legate de infrastructuri și construcții. Elementele avute în vedere pentru stabilirea zonelor de risc crescut au fost: zonele de activitate dezvoltate de-a lungul căilor de comunicații, clădirile publice, fie datorită numărului de persoane, fie datorită vulnerabilității lor, instalațiile tehnologice, alte elemente, cum sunt: zonele inundabile, zonele predispuse alunecărilor/prăbușirilor de teren etc. Din punctul de vedere al tipului unității administrativ-teritoriale, sunt stabilite 3 clasificări ale zonelor de risc: zone de risc urbane, zone de risc periurbane, zone de risc rurale. La baza stabilirii acestor zone s-a avut în vedere datele rezultate și prezentate în secțiunile anterioare, în cadrul fiecărei zone problemele fiind abordate în raport de tipurile de riscuri.

Capitolul IV - Acoperirea riscurilor este structurat pe șase secțiuni cuprinzând elemente de concepție a desfășurării acțiunilor de protecție intervenție, etape, faze și circuitul informațional decizional.

Secțiunile capitolului sunt:

- Secțiunea 1 Concepția desfășurării acțiunilor de protecție-intervenție
- Secțiunea a 2-a Etapele de realizare a acțiunilor
- Secțiunea a 3-a Faze de urgență a acțiunilor
- Secțiunea a 4-a Acțiunile de protecție-intervenție
- Secțiunea a 5-a Instruirea
- Secțiunea a 6-a Realizarea circuitului informațional-decizional și de cooperare

Secțiunea 1 "Concepția desfășurării acțiunilor de protecție-intervenție" cuprinde referiri la desfășurarea acțiunilor de protecție intervenție, principiile acțiunilor de intervenție, repartizarea managementului tipurilor de risc generatoare de situații de urgență și evitarea manifestării riscurilor.

Acțiunile de protecție - intervenție la nivel județean se desfășoară pe principiul gradualității în funcție de locul, natura, amploarea și evoluția situației și în concordanță cu principiile managementului integrat.

În cadrul secțiunii a 2-a "Etapele de realizare a acțiunilor" sunt stipulate elementele referitoare la etapele de realizare a acțiunilor de către serviciile de urgență profesionale, serviciile voluntare / private pentru situații de urgență și instituțiile cu atribuții în domeniul situațiilor de

urgență. Etapele pentru fiecare structură sunt stabilite în raport cu atribuțiile și specificul fiecăreia. Elementele principale ale etapelor se referă la alertare, informarea asupra situației create, deplasarea la locul evenimentului, intrarea în acțiune, îndeplinirea sarcinilor / activităților / misiunilor specifice, manevra de forțe, localizarea și limitarea efectelor evenimentului/dezastrului, stabilirea cauzei producerii evenimentului, analiza intervențiilor și evidențierea măsurilor de prevenire/optimizare necesare.

În secțiunea a 3-a "Faze de urgență a acțiunilor" sunt stabilite fazele acțiunilor de urgență raportându-se la specificul structurii sau instituției în cauză. În funcție de locul, natura, amploarea și de evoluția evenimentului, a numărului de evenimente sau de unități administrativ-teritoriale afectate, precum și de specificul structurii cu atribuții în monitorizarea / gestionarea situațiilor de urgență, fazele acțiunilor de urgență se diferențiază pentru serviciile de urgență profesionale și alte forțe cu atribuții în gestionarea situațiilor de urgență.

Secțiunea a 4-a "Acțiunile de protecție-intervenție" stabilește principalele activități specifice desfășurate. Acțiunile de protecție – intervenție se vor desfășura pe baza activităților stabilite pentru îndeplinirea funcțiilor de sprijin prin reprezentările structurilor ministerelor de la nivel local / județean / național, după caz, sau prin organe și organizații neguvernamentale cu atribuții privind prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență.

Principalele activități specifice care se îndeplinesc în cadrul funcțiilor de sprijin constă în:

- Monitorizarea pericolelor și riscurilor specifice, precum și a efectelor negative ale acestora
- Informarea, înștiințarea și avertizarea
- Planificarea și pregătirea resurselor și serviciilor
- Comunicații și informatică
- Căutarea, descarcerarea, salvarea persoanelor
- Evacuarea persoanelor, populației sau bunurilor periclitate
- Acordarea asistenței medicale de urgență
- Prevenirea îmbolnăvirilor în masă
- Localizarea și stingerea incendiilor
- Neutralizarea efectelor materialelor periculoase
- Asigurarea transportului forțelor și mijloacelor de intervenție, persoanelor evacuate și altor resurse
- Efectuarea lucrărilor publice și inginerești la construcțiile, instalațiile și amenajările afectate
- Asigurarea apei și hranei pentru persoanele și animalele afectate sau evacuate
- Asigurarea cazării și adăpostirii persoanelor afectate sau evacuate
- Asigurarea energiei pentru iluminat, încălzire și alte utilități
- Efectuarea depoluării și decontaminării
- Menținerea și restabilirea ordinii publice
- Logistica intervenției
- Reabilitarea zonei afectate
- Acordarea de ajutoare de primă necesitate, despăgubiri și asistență socială și religioasă

Secțiunea a 5-a "Instruirea" abordează principalele elemente privind instruirea personalului și structurilor su atribuții în domeniul situațiilor de urgență.

Secțiunea a 6-a "Realizarea circuitului informațional-decizional și de cooperare" abordează elementele referitoare la sistemul informațional-decizional, fluxuri informaționale operative, fluxul informațional între structuri (raportat la tipurile de risc existente pe teritoriul județului).

Sistemul informațional-decizional cuprinde ansamblul subsistemelor destinate observării, detectării, măsurării, înregistrării, stocării și prelucrării datelor specifice, alarmării, notificării, culegerii și transmiterii informațiilor și a deciziilor de către factorii implicați în acțiunile de prevenire și gestionare a unei situații de urgență.

Informarea secretariatelor tehnice permanente ale comitetelor pentru situații de urgență ierarhic superioare asupra locului producerii unei situații de urgență specifică, evoluției acesteia, efectelor negative produse, precum și asupra măsurilor luate se realizează prin rapoarte operative.

Capitolul V - Resurse umane, materiale și financiare prezintă elementele referitoare la resursele umane și materiale existente și planificate în domeniul situațiilor de urgență.

Consiliul Județean Maramureș și consiliile locale prevăd anual, în bugetele proprii, fondurile necesare pentru asigurarea resurselor umane, materiale și financiare necesare analizei și acoperirii riscurilor din unitățile administrativ-teritoriale pe care le reprezintă.

Capitolul VI - Logistica acțiunilor cuprinde referiri la sistemul forțelor, organizarea și stabilirea forțelor și mijloacelor de intervenție, elemente referitoare la stabilirea fondurilor necesare pentru asigurarea resurselor umane, materiale și financiare necesare analizei și acoperirii riscurilor din unitățile administrativ-teritoriale.

Sistemul forțelor și mijloacelor de intervenție în cazul producerii unei situații de urgență sunt în conformitate cu prevederile din planurile de apărare specifice elaborate, potrivit legii, de autoritățile, instituțiile publice, societatea civilă și operatorii economici cu atribuții în acest domeniu, conform regulamentelor privind prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență specifice tipurilor de riscuri.

Anexele cuprind puncte referitoare la:

- lista autorităților și factorilor care au responsabilități în analiza și acoperirea riscurilor;
- atribuțiile autorităților și responsabililor cuprinși în Planul de Analiza și Acoperire a Riscurilor;
- componența nominală a structurilor cu atribuții în domeniul gestionării situațiilor de urgență;
- riscuri potențiale în localități/județe vecine care pot afecta zona de competență;
- măsuri corespunzătoare de evitare a manifestării riscurilor, de reducere a frecvenței de producere ori de limitare a consecințelor acestora, pe tipuri de riscuri;
- sisteme existente de preavertizare / avertizare a atingerii unor valori critice și de alarmare a populației în cazul evacuării;
- tabel cuprinzând obiectivele care pot fi afectate de producerea unei situații de urgență;
- referiri la planurile și procedurile de intervenție;
- schema fluxului informațional-decizional;
- locuri/spații de evacuare în caz de urgență și dotarea acestora;
- planificarea exercițiilor/aplicațiilor conform reglementărilor tehnice specifice;
- rapoarte lunare de informare și analiză către prefect;
- situația resurselor, tabelul cu stocul de mijloace și materiale de apărare existente, modul cum se acoperă deficitul din disponibilități locale și cu sprijin de la comitetul pentru situații de urgență ierarhic superior;
- reguli de comportare în cazul producerii unei situații de urgență.
- alte documente referitoare la analiza și acoperirea riscurilor